

14849 *LLEI 21/1997, de 3 de juliol, reguladora de les emissions i retransmissions de competicions i esdeveniments esportius.* («BOE», 159, de 4-7-1997.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'article 9.2 de la Constitució imposa als poders públics el deure de remoure els obstacles que impedeixin que es desenvolupin plenament els drets i les llibertats constitucionalment reconeguts. En aquesta línia, la importància social de les retransmissions audiovisuals dels esdeveniments esportius d'especial rellevància dota aquests esdeveniments d'un indubtable interès públic, que exigeix garantir, sobre suports constitucionals explícits, els drets legítims dels consumidors a accedir a les retransmissions, i també a la protecció eficaç dels diversos interessos esportius i mercantils afectats.

Els avenços tecnològics en l'àmbit de les telecomunicacions, juntament amb la pràctica habitual d'adquirir en exclusiva els drets de retransmissió corresponents, poden conduir, d'altra banda, a situacions de restricció del mercat que lesionin la llibertat de concurrència dels operadors dels mitjans de comunicació audiovisual. Des del punt de vista estrictament esportiu, aquestes situacions de restricció del mercat i de concentració de drets exclusius poden condicionar el desenvolupament normal de la competició i poden afectar l'estabilitat financera i la independència dels clubs.

L'adopció de mesures que salvaguardin el dret d'accés a la informació i que, alhora, facilitin la lliure concurrència de les empreses informatives, és avui, per les raons apuntades, un objectiu perseguit en l'àmbit de la Unió Europea, tant per les seves institucions, de la qual cosa és clara expressió la Resolució del Parlament Europeu sobre la transmissió d'esdeveniments esportius (B4-326/96), com pels seus estats membres.

Aquesta Llei, en la línia d'aquestes posicions de la Unió Europea, i sobre precedents de dret comparat, dona compliment a les exigències del dret de comunicar i rebre informació, que reconeix l'article 20.1 d) de la Constitució, així com els imperatius de l'article 38 d'aquesta, que en la interpretació de la jurisprudència del Tribunal Constitucional (SSTC 88/86 i 225/93) exigeix actuacions dels poders públics dirigides a defensar la concurrència entre empreses en el marc de l'economia de mercat.

Des d'una altra perspectiva, la Llei, d'acord amb els articles 51.1 i 53.3 de la Constitució, atorga protecció als consumidors i usuaris en els serveis d'ús comú, ordinari i generalitzat, com són qualificats els de lleure i esports pel Reial decret 287/1991, de 8 de març, dictat en desplegament de la Llei 26/1984, de 19 de juliol, general per a la defensa dels consumidors i usuaris.

L'àmbit d'aplicació de la Llei es delimita, amb caràcter restrictiu, per referència a les competicions o esdeveniments esportius oficials, de caràcter professional i d'àmbit estatal, o que corresponguin a les seleccions nacionals d'Espanya, d'acord amb la qualificació que realitzi d'aquestes circumstàncies el Consell per a les Emissions i Retransmissions Esportives, nou òrgan la creació del qual s'encomana al Govern i que ha de ser representatiu dels diferents sectors afectats.

El dret a la informació esportiva es recull a la Llei, que estableix, en primer lloc, la llibertat d'accés dels mitjans de comunicació social als estadis i recintes esportius. En

segon terme, a través dels criteris següents: gratuïtat de l'emissió de notícies o imatges en telediari, diaris radiofònics o espais informatius de caràcter general, i la prohibició de restringir el dret a la informació en els supòsits de cessió dels drets de retransmissió o emissió.

Les emissions o retransmissions per televisió de programes esportius especialitzats, sempre que siguin autoritzades pels clubs o societats esportives, donen lloc a una contraprestació econòmica a favor dels titulars dels drets. Aquesta circumstància no impedeix l'accés d'altres operadors interessats, mitjançant la remuneració corresponent.

També preveu la possibilitat, ja existent, de la retransmissió televisiva d'esdeveniments esportius en la modalitat de pagament per consum.

Tanmateix, tot això no condiona la llibertat d'accés dels espectadors a les competicions o esdeveniments esportius d'interès general, qualificats com a tals pel Consell per a les Emissions i Retransmissions Esportives, ja que aquests s'han de retransmetre en directe o, excepcionalment, en diferit, en emissió oberta i per a tot el territori de l'Estat.

D'aquesta manera, es dona acollida al contingut del punt 5 de la Resolució del Parlament Europeu sobre retransmissió d'emissions esportives, segons el qual els drets de retransmissió de determinats esdeveniments esportius que revesteixen interès general s'han de concedir a les cadenes que transmeten sense codificar perquè aquests esdeveniments siguin accessibles al conjunt de la població.

A més, pel que fa al nostre país, amb continuïtat des de 1963, s'ha consagrat, com a tradició arrelada, la pràctica de retransmetre cada dissabte o diumenge, en emissió oberta, el partit de futbol de 1a divisió de més interès esportiu dins de cada jornada, escollit lliurement pels operadors. En aparèixer els sistemes de retransmissió codificada, s'ha seguit mantenint el dret preferent d'elecció a favor dels operadors que emeten en obert, de manera que s'ha continuat una tradició que es remunta ininterrompudament a més de tres dècades. Aquesta Llei, atenent l'interès general, confirma la continuïtat, la legitimitat i la preferència d'aquest dret d'elecció del partit de lliga o de copa més interessant de cada jornada de competició.

En últim terme, aquesta Llei és respectuosa amb les competències que, en matèria esportiva, tenen les comunitats autònomes, ja que se'ls atribueix, en l'exercici de les atribucions derivades de l'ordenament constitucional i estatutari, determinar els esdeveniments que es considerin d'interès general en relació amb les competicions i els esdeveniments esportius oficials i de caràcter professional que se circumscriu a l'àmbit territorial autònom, o que corresponguin a les seleccions esportives de la respectiva comunitat.

Article 1.

Les disposicions d'aquesta Llei són aplicables a les retransmissions o emissions realitzades per ràdio o televisió, d'esdeveniments o competicions esportives en les quals es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que siguin oficials, de caràcter professional i àmbit estatal, d'acord amb el que disposa la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport.
- b) Que corresponguin a les seleccions nacionals d'Espanya.
- c) Que tinguin especial rellevància i transcendència social.

Article 2.

1. La cessió dels drets de retransmissió o emissió, tant si es realitza en exclusiva com si no té aquest caràcter, no pot limitar o restringir el dret a la informació. Per

fer efectiu aquest dret, els mitjans de comunicació social disposen de lliure accés als estadis i recintes esportius.

2. L'exercici del dret d'accés a què es refereix el número anterior, si es tracta de l'obtenció de notícies o imatges per a l'emissió per televisió d'extractes breus, escollits lliurement, en telediaris, no està subjecte a cap contraprestació econòmica, sense perjudici dels acords que es puguin formalitzar entre programadors i operadors. L'emissió d'aquests extractes ha de tenir una durada màxima de tres minuts per cada competició.

Els diaris o espais informatius radiofònics no estan subjectes a les limitacions de temps i de directe que preveu el paràgraf anterior.

Article 3.

1. Els titulars dels drets d'explotació audiovisual dels esdeveniments o competicions esportives, tant si són clubs, societats esportives, programadors o operadors, poden autoritzar les emissions i retransmissions per ràdio i televisió de programes esportius especialitzats, no compresos a l'article 2.2 d'aquesta Llei.

2. Els programes a què es refereix el número anterior s'han de fer sobre la base de les imatges o notícies obtingudes, directament o indirectament, en els recintes on se celebren els esdeveniments esportius i donen dret a una contraprestació econòmica a favor dels titulars corresponents.

3. Si s'autoritzen les emissions i retransmissions a què es refereix el número 1, els titulars dels drets han de facilitar les imatges o l'accés dels equips professionals necessaris per dur a terme els programes a qualsevol operador o programador interessat, mitjançant l'abonament, si s'escau, d'una contraprestació econòmica, que s'ha de fixar en funció del temps total emès, de la franja horària d'emissió, de la importància de l'esdeveniment esportiu, de la cobertura territorial de l'emissió i, si s'escau, del cost d'adquisició dels drets.

Article 4.

1. Tenen la consideració de catalogats com d'interès general les competicions o esdeveniments esportius que, per la seva rellevància i transcendència social, se celebren amb periodicitat, però no sovint, s'incloguin en el catàleg que a aquest efecte elabori, a l'inici de cada temporada de cada esport, el Consell per a les Emissions i Retransmissions Esportives, amb l'informe previ preceptiu de la Comissió Directiva del Consell Superior d'Esports i audiència de les entitats organitzadores, dels operadors, programadors, usuaris i altres interessats, en la forma que s'estableixi per reglament.

2. Als efectes del que preveu el número anterior, per a la inclusió en el catàleg de competicions o esdeveniments esportius d'interès general s'han de tenir en compte, com a mínim, els criteris següents:

- Atracció sobre l'audiència dels operadors de ràdio i televisió.
- Importància en l'àmbit esportiu nacional.
- Tradició de la competició o esdeveniment.

3. Les competicions o esdeveniments esportius d'interès general s'han de retransmetre en directe, en emissió oberta i per a tot el territori de l'Estat. No obstant això, per motius excepcionals i quan ho prevegi el Catàleg a què es refereix l'apartat 1, es poden emetre amb cobertura diferida total o parcial.

4. Els operadors o programadors de televisió les emissions dels quals no cobreixin la totalitat del territori de l'Estat poden adquirir drets exclusius de retransmissió amb l'obligació de cedir-los, en règim de pública concurrència, a tots els altres operadors o programadors, als efectes d'estendre la transmissió a aquest àmbit territo-

rial, sense perjudici dels acords que hi puguin haver entre operadors i programadors. La contraprestació econòmica no ha de ser inferior, llevat que hi hagi un acord en contra, a la que correspongui al percentatge de població del territori de cobertura de l'operador o programador concurrent respecte a la del conjunt del territori de l'Estat aplicat al cost del dret de retransmissió. En cas que cap operador o programador estigui interessat a adquirir aquests drets, queda sense efecte l'obligació de cobrir tot el territori de l'Estat.

5. Amb la finalitat d'atendre les diferents llengües oficials de l'Estat, totes les competicions o esdeveniments esportius catalogats d'interès general poden ser retransmesos en la llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma corresponent. Si el titular dels drets no vol fer-ho, ha de cedir els seus drets a favor dels altres operadors o programadors interessats, en règim de pública concurrència. La contraprestació econòmica s'ha de fixar seguint els mateixos criteris que estableix l'apartat 4 d'aquest article.

Article 5.

1. En el supòsit de les competicions esportives de lliga o copa, es considera d'interès general un partit per cada jornada, que ha de ser retransmès en directe, en obert, i per a tot el territori de l'Estat, sempre que hi hagi algun operador o programador interessat a fer-ho.

2. Els operadors o programadors interessats en la retransmissió en obert d'aquest partit tenen dret preferent d'elecció, en el sistema de repartiment de partits d'una mateixa jornada de cada competició, davant dels operadors que emetin en altres sistemes.

3. En aquest supòsit, és aplicable el que estableix l'article 4, apartats 4 i 5.

4. Per reglament, i atenent els interessos esportius i mercantils afectats, es poden establir límits de dies i horari per a aquestes retransmissions.

Article 6.

1. A l'efecte d'aquesta Llei, s'entén per pagament per consum l'abonament de les contraprestacions econòmiques fixes i variables establertes per la recepció individualitzada de determinats programes o retransmissions.

2. Per poder dur a terme aquesta retransmissió, els operadors han de negociar amb els titulars dels drets, respectant els principis de publicitat i lliure concurrència, les condicions de l'oferta i l'abonament d'una contraprestació econòmica, que s'han de fixar tenint en compte els criteris següents:

- L'estabilitat econòmica dels clubs i societats anònimes esportives.
- La viabilitat de la competició.
- L'interès dels usuaris.
- Les condicions de la retransmissió i la franja horària de l'emissió.
- La importància de l'esdeveniment, competició o espectacle esportiu.

Article 7.

1. El dret a la informació esportiva que preveu aquesta Llei ha de ser objecte de tutela d'acord amb el que estableix la Llei 62/1978, de 26 de desembre, de protecció jurisdiccional dels drets fonamentals.

2. Els conflictes derivats de l'aplicació d'aquesta Llei i especialment els relatius als articles 3.2, 4.2, 4.4, 4.5 i 6.2 es poden sotmetre a arbitratge del Tribunal de Defensa de la Competència en els termes que preveu l'article 25 d) de la Llei 16/1989, de 17 de juliol, sense perjudici de l'aplicació d'aquesta última Llei si els fets constitueixen pràctiques restrictives de la competència.

S'entén acceptada la submissió a l'arbitratge si alguna de les parts no manifesta el contrari de manera expressa dins els vint dies següents a la notificació de la formalització de l'arbitratge davant el Tribunal de Defensa de la Competència.

Disposició addicional única.

Les comunitats autònomes, en l'exercici de les seves competències, poden determinar els esdeveniments esportius que, per la seva especial rellevància o transcendència social o pel fet de correspondre a seleccions esportives de la comunitat, consideren d'interès general en el seu àmbit territorial respectiu, que s'han de retransmetre en directe, en emissió oberta i per a tot el territori de la comunitat autònoma.

Disposició transitòria única.

Les modificacions contractuals que poden derivar de l'aplicació dels articles 4, 5 i 6 d'aquesta Llei, en relació amb drets d'emissió i retransmissió prèviament negociats, requereixen l'acord entre les parts implicades, i l'Estat no pot assumir en cap cas, directament o indirectament, la compensació de perjudicis econòmics.

Si transcorregut un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei no s'assoleixen acords segons el que preveu aquesta disposició transitòria, el Consell per a les Emissions i Retransmissions Esportives, en el termini de sis mesos, ha d'elevat un informe preceptiu al Govern i a la Comissió d'Educació i Cultura del Congrés dels Diputats, sobre l'adequació de la situació a la nova legislació i ha d'efectuar, d'ofici, les recomanacions oportunes als respectius titulars dels drets.

Disposició final primera.

Aquesta Llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.1a i 27a de la Constitució.

Disposició final segona.

En tot el que no preveu aquesta Llei és aplicable el que disposa la legislació de defensa de la competència, de defensa dels consumidors i usuaris, i de condicions generals de contractació.

Disposició final tercera.

S'autoritza el Govern a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució d'aquesta Llei.

Disposició final quarta.

S'autoritza el Govern per a la creació del Consell per a les Emissions i Retransmissions Esportives, del qual han de formar part, en tot cas, una representació de les autoritats governatives esportives d'àmbit estatal i autonòmic; de les federacions; de les lligues professionals; de les diferents associacions d'esportistes professionals; de les entitats organitzadores de les competicions i esdeveniments esportius; dels mitjans de comunicació social, públics i privats, i de les associacions d'usuaris i consumidors.

Disposició final cinquena.

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 3 de juliol de 1997.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ